

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Кіровоградської області щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2022 року

**Опитування закінчилося з
початком війни**

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Кіровоградської області в I кварталі 2022 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Кіровоградської області у I кварталі 2022 року свідчать, що напередодні війни респонденти продовжували очікувати зменшення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та негативно оцінювали перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозувалося подальше зростання інфляції та посилення девальвації національної валюти.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні: баланс відповідей – «мінус» 25.0% (як у попередньому кварталі) (графік 1), у цілому по Україні – «мінус» 1.7%;
- зростання цін на споживчі товари та послуги: 55.6% респондентів очікували, що зростання цін перевищить 7.5% (у попередньому кварталі – 50.0%), у цілому по Україні – 67.7%. Головним чинником інфляції всі респонденти називали витрати на виробництво (графік 2);
- посилення девальвації національної валюти: 77.8% респондентів очікували знецінення гривні відносно долара США (у попередньому кварталі – 50.0%), у цілому по Україні – 81.6%;
- погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств: баланс відповідей – «мінус» 11.1% (у попередньому кварталі – «мінус» 8.3%) (таблиця). У цілому по Україні респонденти очікували поліпшення фінансово-економічного стану підприємств – 7.2%;
- зменшення обсягів реалізації виробленої продукції: баланс відповідей – «мінус» 11.1% (у IV кварталі 2021 року – 0.0%) (таблиця). У цілому по Україні очікувалося зростання обсягів реалізації: баланс відповідей – 17.0%;
- зростання інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар: баланс відповідей – 11.1% (у попередньому кварталі – 9.1%). Водночас респонденти очікували скорочення інвестиційних видатків на виконання будівельних робіт: баланс відповідей – «мінус» 11.1% (у IV кварталі 2021 року – «мінус» 8.3%). У цілому по Україні очікувалося зростання обсягу інвестицій: баланси відповідей – 14.3% та 0.9% відповідно;
- кількість працівників на своїх підприємствах на поточному рівні: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 16.7%). У цілому по Україні прогнозувалося помірне зростання кількості працівників – 1.5% (графік 4);
- зростання цін на товари/послуги, що купуються, значно вищими темпами (баланс відповідей – 88.9%), ніж на товари/послуги власного виробництва (баланс відповідей – 55.6%) (у попередньому кварталі – 100.0% та 63.3% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть вартість трудових ресурсів, ціни на енергоносії, сировину та матеріали та курс гривні до іноземних валют (вплив чинника посилюється порівняно з попереднім кварталом) (графік 7);
- зростання витрат на одиницю продукції: баланс відповідей – 66.7% (у попередньому кварталі – 58.3%), водночас респонденти очікували значне уповільнення зростання витрат на оплату праці одного найманого працівника: баланс відповідей – 55.6% (у IV кварталі 2021 року – 83.3%) (графіки 6 і 4).

Занадто високі ціни на енергоносії разом із недостатнім попитом (вплив чинника посилюється) респонденти називали головними чинниками, що обмежували спроможність підприємств нарощувати виробництво (графік 5).

Очікувалося, що потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом залишаться без змін (графік 8). Респонденти, які планували брати банківські кредити, надавали перевагу кредитам виключно в національній валюті. За оцінками респондентів, умови доступу до банківських кредитів останнім часом пом'якшилися (графік 9). Основними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називали занадто високі ставки за кредитами, наявність інших джерел фінансування та невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконати боргові зобов'язання (графік 10).

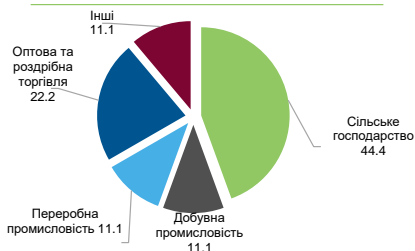
Усі респонденти зазначали, що не мали проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 97.6%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

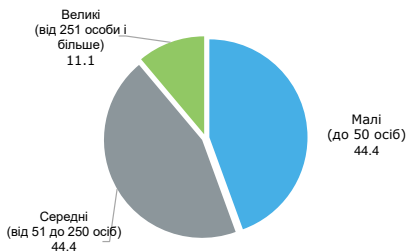
- поточний фінансово-економічний стан підприємств погіршився та оцінювався як поганий: баланс відповідей – «мінус» 11.1% (у попередньому кварталі – 8.3%). У цілому по Україні фінансово-економічний стан підприємств оцінювався як добрий – 6.6%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва зменшився і був нижчий, ніж нормальний: баланс відповідей – «мінус» 14.3% (у попередньому кварталі – 12.5%);
- ресурси виробничих потужностей помітно зменшилися. Підприємствам області потрібно залучати додаткові виробничі потужності для задоволення неочікуваного збільшення попиту: баланс відповідей – «мінус» 22.2% (у IV кварталі 2021 року – «мінус» 9.1%).

Паспорт вибірки^{1,2}

Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

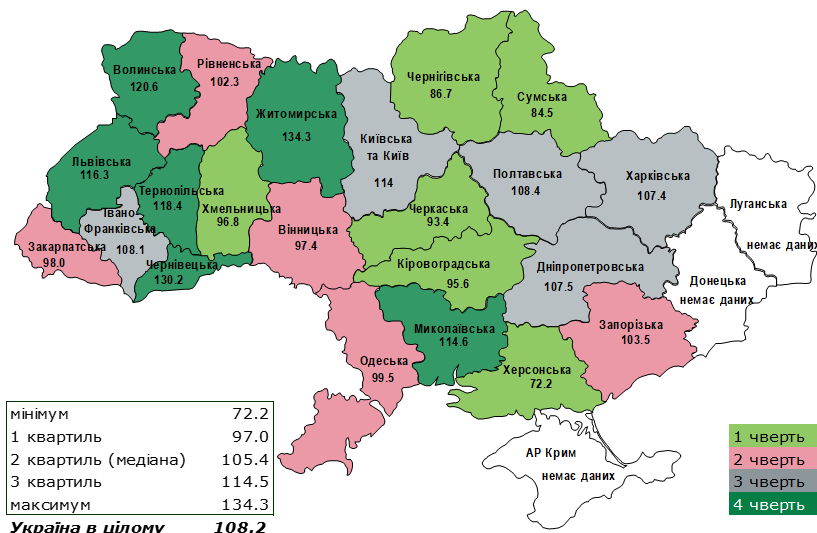

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- час проведення – 31 січня – 23 лютого 2022 року;
- опитано всього 9 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
 **медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

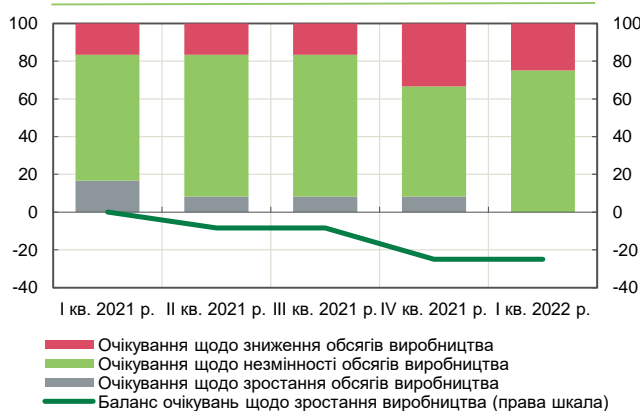
Таблиця. Очікування підприємств Кіровоградської області щодо їх ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	I кв. 2021 р.	II кв. 2021 р.	III кв. 2021 р.	IV кв. 2021 р.	I кв. 2022 р.
фінансово-економічного стану	-8.3	25.0	0.0	-8.3	-11.1
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	-8.3	0.0	0.0	0.0	-11.1
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-25.0	-33.3	-8.3	-8.3	-11.1
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-8.3	-33.3	16.7	9.1	11.1
кількості працівників	0.0	-16.7	-8.3	-16.7	0.0

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

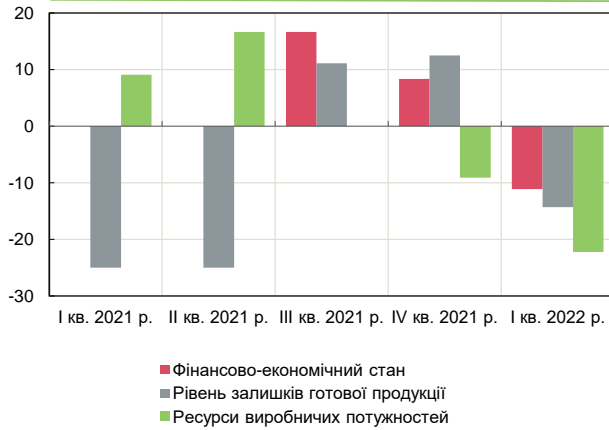
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

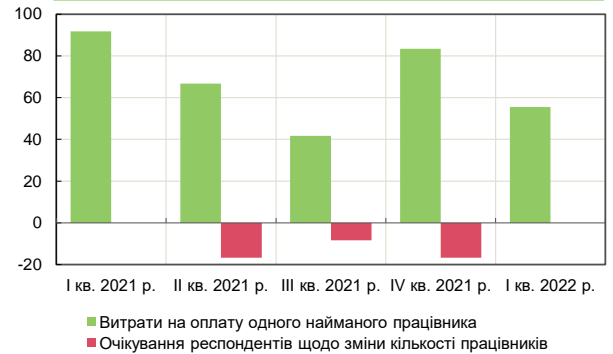
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

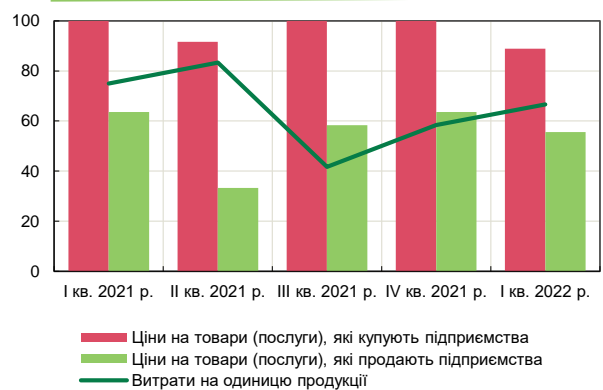
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

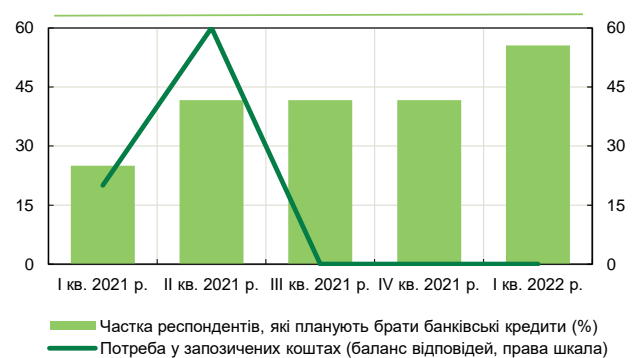
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

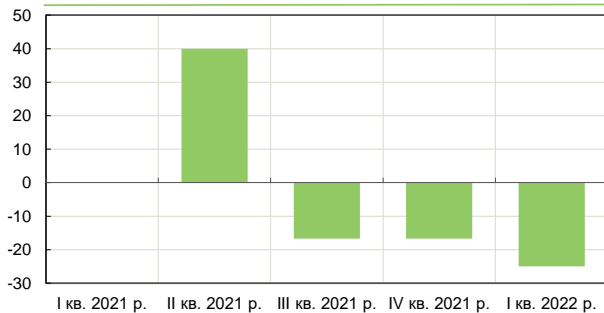
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

